

Klimaeffekten av statsbudsjettet

I KLDs budsjettproposisjon er det vist noen anslag på klimaeffekten av enkeltposter i budsjettet. Dette er mest konkret på Samferdselsdepartementets område. Som det fremkom i lovproposisjonen om klimaloven, er det på mange områder faglig svært krevende å anslå utslippseffekten av budsjettet. Der det ikke har vært mulig å tallfeste klimaeffekten, er det gitt en kvalitativ vurdering.

Klimapolitikk virker. I sammenheng med Norges sjette nasjonalrapport til FNs Klimakonvensjon ble det beregnet at utslippene ville ha vært om lag 17–20 millioner tonn høyere i 2020 uten dagens klimavirkemidler. Rapporten er fra utgangen av 2013. Anslagene vil bli oppdatert i forbindelse med Norges neste rapportering til FN ved årsskiftet.

Det skal opprettes et teknisk beregningsutvalg på klimafeltet. Regjeringen arbeidet med sikte på at det tekniske beregningsutvalget kan starte sitt arbeid tidlig i 2018.

Utslippsbaner mot 2030

Regjeringen la i juni i år frem Meld. St. 41 (2016-2017) *Klimastrategi for 2030 – norsk omstilling i europeisk samarbeid*.

[https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-41-](https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-41-20162017/id2557401/sec1?q=bedrifter)

[20162017/id2557401/sec1?q=bedrifter](https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-41-20162017/id2557401/sec1?q=bedrifter) Meldingen presenterer en strategi for hvordan Norge kan nå 2030-forpliktelsen. De sektorvise utslippsbanene som presenteres i budsjettet er basert på Miljødirektoratets rapport – Beregningsteknisk grunnlag for Meld. St. 41 *Klimastrategi for 2030 – norsk omstilling i europeisk samarbeid* (M-782/2017).

Framskrivninger og anslått effekt av tiltak i de ulike sektorene basert på Miljødirektoratets utregninger

Figurene er basert på Miljødirektoratet (2017) Beregningsteknisk grunnlag for Meld. St. 41 *Klimastrategi for 2030 – norsk omstilling i europeisk samarbeid* (M-782/2017).

Utslippsbanene forutsetter at politiske ambisjoner og målsettinger blir nådd, og at tiltak antatt av Miljødirektoratet å koste mindre enn 500 kroner pr tonn CO₂ gjennomføres. Anslagene er usikre og følsomme for hvilke forutsetninger som blir lagt til grunn.

Miljødirektoratet har anslått at oppfølging av politiske målsettinger kan gi utslippsreduksjoner i størrelsesorden 16 millioner tonn i perioden 2021–2030. Det forutsetter blant annet oppfyllelse av målet om at veksten i persontransporten i byområdene skal tas med kollektivtransport, sykkel og gange, at vi når måltallene om salg av nullutslippskjøretøy fra 2025 og 2030 og at opptrappingsplanen for biodrivstoff følges. Forutsetninger for disse målene er omtalt i kapittel 8.3 i KLDs budsjettproposisjon.

Miljødirektoratet har i tillegg anslått et ytterligere potensial for reduksjon av ikke-kvotepiktige utslipp på om lag 18 millioner tonn med samfunnsøkonomiske kostnader under 500 kroner per tonn CO₂, blant annet innenfor transport, jordbruk, industri og petroleum.

Faktaboks nullutslippskjøretøy

Regjeringen vil legge til grunn følgende måltall for nullutslippskjøretøy i 2025 og 2030:

- I 2025 skal nye personbiler og lette varebiler være nullutslippskjøretøy
- I 2025 skal nye bybusser være nullutslippskjøretøy eller bruke biogass
- Innen 2030 skal nye tyngre varebiler, 75 prosent av nye langdistansebusser og 50 prosent av nye lastebiler være nullutslippskjøretøy
- Innen 2030 skal varedistribusjonen i de største bysentra tilnærmet være nullutslipp

Analysen viser at vi ikke når ambisiøse utslippsreduksjoner innen vegtransporten uten insentiver. Regjeringens allerede vedtatte virkemidler antas å gi vesentlige bidrag til å nå måltallene. Forbedringer av teknologisk modenhet i kjøretøysegmentene slik at nullutslippskjøretøy blir konkurransedyktige med fossile løsninger, ligger til grunn for måltallene.

Utslippsgapet er redusert

Da regjeringen tiltrådte ble avstanden til oppfyllelse av ambisjonen om innenlandske utslippsreduksjoner for 2020 anslått til 8 millioner tonn. Avstanden er redusert til drøyt 3 millioner tonn blant annet som følge av regjeringens ambisiøse klimapolitikk, men også av andre årsaker som nedleggelsen av gasskraftverket på Mongstad. Tar man med opptrappingen av biodrivstoff er avstanden ca. 2 millioner tonn.

Nye fremskrivninger for norske utslipp i 2020 og 2030 ble presentert i Perspektivmeldingen i mars i år.

Gapet mellom fremskrevne utslipp og Norges utslippsmål for ikke-kvotepliktige utslipp for perioden 2021-2030 er nesten halvert med ny fremskrivning. Det er særlig antakelsene om utviklingen i utslippene fra transport som trekker anslåtte utslipp (referansebane) ned.

Nedjusterte anslag for utslipp fra transportsektoren skyldes særlig raskere innfasing av lav- og nullutslippskjøretøy enn tidligere lagt til grunn. Dette er et resultat av en teknologisk utvikling der stadig flere elektriske kjøretøy kommer på markedet og av den politikken som har blitt ført for å fase inn ladbare kjøretøy.